

Suvalkija (Sūduva)

Suvalkija – regionas yra pietvakarinėje Lietuvos dalyje už Nemuno upės, tad kartais vadinama ir Užnemune. Lietuvą okupavusi caro valdžia 1866–1915 m. Užnemunę buvo įjungusi į Suvalkų (miestelis šiaurės Lenkijoje netoli Lietuvos sienos) guberniją. Iš to laikotarpio vis dar minimas toks šio šalies regiono pavadinimas jau seniai neturi jokios prasmės.

Suvalkija yra etninės sūduvių, apie I tūkstantmečio vidurį atsiskyrusių iš didelio baltų vieneto – jotvingių, etninės žemės. Sūduviai iš visų dabartinės Lietuvos etninių regionų gyventojų rašytiniuose šaltiniuose yra paminėti anksčiausiai – II a. mokslininko ir keliautojo Klaudijaus Ptolemėjo „Geografijoje“ (*sudinoi*), tačiau dar kelis šimtus metų sūduviai dažnai būdavo pavadinami ir jotvingiais.

Pagrindinis jotvingių ir sūduvių verslas nuo I tūkstantmečio pradžios buvo ir yra žemdirbystė. Sūduvoje anksčiau nei kitose Lietuvos vietose panaikinta baudžiava, žemdirbystei palankios derlingos žemės bei darbštumas leido regiono gyventojams tapti turtingiausiais XIX–XX a. Lietuvos ūkininkais, duoti šaliai tuo laikotarpiu gal daugiausia išsilavinusių žmonių. Net 6 iš 20 Valstybės atkūrimo (Vasario 16-osios) akto signatarų yra iš Sūduvos. Šiame regione gimęs ir Jonas Jablonskis – lietuvių bendrinės kalbos kūrėjas, išleidęs kelias gramatikas, ir Lietuvos himno autorius Vincas Kudirka.

Suvalkiečiai racionalūs, sumanūs, be galo taupūs – apie jų taupumą net anekdotai sklinda: pvz., sūduviai nukapoja katinams uodegas, kad žiemą įleidžiant ar išleidžiant juos į lauką mažiau šalčio į trobą prieitų. Sūduviai kepa skanią duoną ant ajerų lapų; mėgsta dainuoti vingrių melodijų vienbalses dainas; jų krašte – seniausias Lietuvoje kanklininkų ansamblis.

Sūduva – plačių lygumų ir derlingų žemių kraštas, kur net akmenį sunku surasti. Laukų platybėse sutūpusios medžiais apšodintos sodybos atrodo tarsi žalios salos. Matyt, visi akmenys ir kalneliai susirinko Sūduvos pietvakariniame kampe – prie gražulio Vištyčio ežero (čia yra Vištyčio regioninis parkas)

Sūduvą kerta europinė Šiaurės–Pietų automagistralė „Via Baltica“, o Kalvarija – svarbiausi šalies vartai į Lenką bei Vakarų Europą; Kybartai – viena iš svarbiausių Lietuvos ir Rusijos pasienio muitinių.

<http://www.travel.lt>

Suvalkiečių kostiumai

<http://www.siuvimas.lt>

Žodžiai

palankus, -i tinkamas

signataras, -ė vyr., *mot.* asmuo, pasirašęs svarbų dokumentą (aktą, sutartį)

šaltinis vyr. kas duoda pradžią, sudaro pamatą, iš kur kas išeina; rašytinis dokumentas

troba *mot.* gyvenamasis namas